

DRŽAVNI ZAVOD ZA ZAŠTITU OD ZRAČENJA

**Nacrt
Prijedlog Zakona broj _____**

**PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU
SPORAZUMA IZMEĐU EUROPSKE ZAJEDNICE ZA ATOMSKU
ENERGIJU (EUROATOM) I DRŽAVA NEČLANICA EUROPSKE UNIJE O
SUDJELOVANJU POTONJIH U SUSTAVU ZAJEDNICE ZA RANU
RAZMJENU INFORMACIJA U SLUČAJU RADIOLOŠKE OPASNOSTI
(ECURIE), S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, lipanj 2007.

PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU EUROPSKE ZAJEDNICE ZA ATOMSKU ENERGIJU (EUROATOM) I DRŽAVA NEČLANICA EUROPSKE UNIJE O SUDJELOVANJU POTONJIH U SUSTAVU ZAJEDNICE ZA RANU RAZMJENU INFORMACIJA U SLUČAJU RADIOLOŠKE OPASNOSTI (ECURIE)

I. USTAVNA OSNOVA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Europske zajednice za atomsku energiju (Euroatom) i država nečlanica Europske unije o sudjelovanju potonjih u sustavu Zajednice za ranu razmjenu informacija u slučaju radiološke opasnosti (ECURIE) sadržana je u članku 139. stavku 1. Ustava Republike Hrvatske («Narodne novine» br.41/2001 – pročišćeni tekst i 55/2001 – ispravak).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Sporazum između Europske zajednice za atomsku energiju (Euroatom) i država nečlanica Europske unije o sudjelovanju potonjih u sustavu Zajednice za ranu razmjenu informacija u slučaju radiološke opasnosti (ECURIE), (u daljnjem tekstu: Sporazum), sastavljen je u Bruxellesu, dana 29. siječnja 2003. Sporazum se odnosi na sustav obavješćivanja i razmjenu informacija u svim slučajevima u kojima neka od zemalja sudionica ili država članica Euratoma odluči poduzeti mjere opće naravi kako bi zaštitila stanovništvo u slučaju radiološke opasnosti koja je rezultat izvanrednog događaja koji se zbije na njezinom državnom području, bilo kojih drugih nesreća uslijed kojih je došlo ili bi moglo doći do značajnog ispuštanja radioaktivnog materijala ili otkrića, na njezinom državnom području ili izvan njega, nenormalnih razina radioaktivnosti koje bi mogle biti štetne za javno zdravlje.

Kao odgovor na opću zabrinutost EK i trećih država nečlanica Europske unije, cilj je Sporazuma uključivanje potonjih u ECURIE sustav, temeljeno na Odluci Vijeća 87/600/Euroatom od 14. prosinca 1987. koja je usko povezana s Konvencijom o ranom izvješćivanju o nuklearnoj nesreći iz 1986. («Narodne novine – Međunarodni ugovori» br. 12/93, 01/06) koje je i Republika Hrvatska stranka.

ECURIE sustav trenutno čine države članice Europske unije te Švicarska i Turska. Republika Hrvatska je još 2004. godine izrazila načelnu spremnost za uključivanje u ovaj sustav, a u travnju 2006. godine Republici Hrvatskoj je upućen i formalni poziv za pristupanje Sporazumu.

Nakon pristupanja Republike Hrvatske u članstvo Europske unije Sporazum će prestati biti na snazi za Republiku Hrvatsku jer će se primjenjivati Odluka Vijeća 87/600/Euratom od 14. prosinca 1987. o sustavu rane razmjene informacija u slučaju radiološke opasnosti, koja je ekvivalent Sporazumu za države članice.

U Republici Hrvatskoj je pitanje zaštite od ionizirajućeg zračenja regulirano Zakonom o zaštiti od ionizirajućeg zračenja i sigurnosti izvora ionizirajućeg zračenja („Narodne novine” br. 64/06). Regulatorno tijelo za zaštitu od ionizirajućeg zračenja čine Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi (MZSS) te Državni zavod za zaštitu od zračenja (DZZZ). MZSS je nadležno za donošenje propisa i provedbu upravnog i inspekcijskog nadzora, a upravne i stručne poslove vezane uz zaštitu od ionizirajućih zračenja obavlja DZZZ.

Temeljem članka 37. Zakona o zaštiti od ionizirajućeg zračenja i sigurnosti izvora ionizirajućeg zračenja, Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministra zdravstva, a sukladno međunarodnim propisima i preporukama, donosi Državni plan i program mjera zaštite od ionizirajućeg zračenja te intervencija u slučaju izvanrednog događaja. Plan mora predvidjeti i aktivnosti izvješćivanja susjednih zemalja kao i odgovor na opasnost koja je posljedica događaja u nekoj od susjednih zemalja, odnosno mora predvidjeti i način komunikacije sa susjednim zemljama. I iz tog razloga uključivanje u aktivnosti vezane uz ECURIE je od ključnog značenja (odredbe članka 4. stavak 1. točka a. i stavak 2. Sporazuma).

Sukladno članku 41. stavak 1. točka 15. Zakona o zaštiti od ionizirajućeg zračenja i sigurnosti izvora ionizirajućeg zračenja, DZZZ surađuje s Međunarodnom agencijom za atomsku energiju, drugim međunarodnim i domaćim organizacijama, ustanovama i udrugama, sukladno točki 16. obavještava sredstva javnog priopćavanja, nadležna tijela, organizacije, udruge i međunarodne institucije o izvanrednim događajima vezanim uz izvore ionizirajućeg zračenja, a sukladno točki 17. provodi obveze koje je Republika Hrvatska preuzela prema međunarodnim konvencijama, ugovorima i sporazumima, a odnose se na zaštitu od ionizirajućeg zračenja.

Prema Zakonu o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave, DZZZ nadzire i vodi propisane evidencije o izvorima ionizirajućih zračenja, a prema Zakonu o zaštiti od ionizirajućeg zračenja i sigurnosti izvora ionizirajućeg zračenja (članak 41. stavak 1. točka 10.) vodi i nadzire evidencije o izvorima ionizirajućeg zračenja, uključivši: proizvodnju, nabavu, uvoz, prijevoz, skladištenje, korištenje i odlaganje ili izvoz te provoz iskorištenih zatvorenih radioaktivnih izvora, te odobrava prijevoz radioaktivnih tvari (članak 34.) što je također vezano uz članak 1. točku (a) Sporazuma.

DZZZ, u skladu s odredbama navedenih zakona i odgovarajućih pravilnika vodi evidencije o svim izvorima ionizirajućih zračenja, uključivo i radioaktivni otpad. Prema članku 31. stavak 4. Zakona o zaštiti od ionizirajućih zračenja i sigurnosti izvora ionizirajućeg zračenja, Zavod mora biti bez odgode izvješten o svakoj povredi propisa, što uključuje svaki događaj posljedica kojeg može biti povećano izlaganje radijaciji. Na taj način Zavod ostvaruje svoju ulogu središnjeg mjesta na kojem se prikupljaju relevantne informacije o izvorima zračenja, osobama koje s njima rade i vezanim događajima i koje, na odgovarajući način, on dalje distribuira.

Nadalje, i u Zakonu o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave i u Zakonu o zaštiti od ionizirajućeg zračenja i sigurnosti izvora ionizirajućeg zračenja propisano je da DZZZ organizira i nadzire, a po potrebi i provodi ispitivanja prisustva vrste i jakosti ionizirajućih zračenja u okolišu, ljudskoj i stočnoj hrani, lijekovima i predmetima opće uporabe, što je u izravnoj vezi s odredbama članka 1. točka (c) te članka 4. stavak 1. točka b. i stavak 2. točka b. Sporazuma. DZZZ organizira i financira, te nadzire praćenje stanja okoliša tako da raspolaže podacima o istom.

Slijedom navedenog DZZZ, raspolaže podacima koji se trebaju podastrijeti prema članku 3. Sporazuma i koji su relevantni za njegovu provedbu i ispunjava potrebne preduvjete za djelovanje u svojstvu nadležnog tijela u smislu članka 7. Sporazuma. DZZZ raspolaže kadrovskim resursima potrebnim za sudjelovanje u svim aktivnostima Sporazuma. Službenici DZZZ-a educirani su za postupanje u slučaju radiološke opasnosti što uključuje i upravljanje posljedicama pa tako i način komunikacije sa svim uključenim institucijama. Podaci koji se prikupljaju, kako je gore navedeno, mogu u najkraćem roku biti dostavljeni Europskoj komisiji, odnosno odjelu Komisije određenom za kontakte.

S obzirom na odredbu članka 7. Sporazuma važno je napomenuti da DZZZ ima uspostavljen sustav 24 satne pripravnosti za rad (pasivno dežurstvo) za slučaj izvanrednog događaja. Svi podaci vezani uz bilo kakav izvanredni događaj vezan uz radioaktivni materijal dojavljaju se Zavodu. Sustav pripravnosti uspostavljen je prvenstveno zbog pružanja stručne pomoći policiji i carini u slučajevima pokušaja nezakonitog prometa izvorima ionizirajućih zračenja uključujući i promet preko državne granice Republike Hrvatske, ali i radi poduzimanja mjera kod svih izvanrednih događaja. Izvanrednim događajem smatra se događaj vezan uz djelatnosti s ionizirajućim zračenjima ili sigurnost nuklearnih postrojenja prouzročen okolnostima koje više nisu pod nadzorom, a posljedica kojeg može biti izlaganje povišenom ozračenju pojedinca ili stanovništva kao i radioaktivno zagađenje okoliša.

Vezano uz članak 1. točku (a) Sporazuma, članak 3. Zakona o zaštiti od ionizirajućeg zračenja i sigurnosti izvora ionizirajućeg zračenja određuje da su izvori ionizirajućih zračenja u smislu tog zakona i nuklearna postrojenja te sve tvari i predmeti iz nuklearnog gorivnog ciklusa, bez obzira na namjenu, koje mogu uzrokovati ozračenje pojedinca ili radioaktivno onečišćenje okoliša. Time Zakon radiološku sigurnost nuklearnih postrojenja stavlja u svoje područje primjene za koje je nadležan DZZZ. Naravno, kad se radi o izvanrednim događajima u nuklearnim postrojenjima, ključnu ulogu u definiranju odgovora ima Državni zavod za nuklearnu sigurnost. Međutim, na području Republike Hrvatske takvih postrojenja nema, a i ECURIE se prvenstveno odnosi na radiološki aspekt takvih događaja.

Napominje se da je za Odluku Vijeća 87/600/Euratom od 14. prosinca 1987. o sustavu rane razmjene informacija u slučaju radiološke opasnosti, koja je ekvivalent Sporazumu za zemlje članice, u procesu pregovora vezanih uz pridruživanje EU nadležan DZZZ. Prema Agendi multilateralnog sastanka RH i EK održanog od 15. do 17. svibnja 2006. o poglavlju 15 – Energetika, navedena Odluka dio je europske pravne stečevine (*acquis-a*) u podpoglavlju *Radiation Protection*, za čije prenošenje u hrvatsko zakonodavstvo zaduženo tijelo državne uprave nadležno za zaštitu od zračenja.

DZZZ uspješno surađuje s drugim tijelima i institucijama koje mogu imati ulogu u odgovoru na radiološku opasnost i koje bi sudjelovale u poduzimanju mjera zaštite stanovništva. To su u prvom redu Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, te zdravstvene ustanove, nadalje Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Ministarstvo unutarnjih poslova, Državna uprava za zaštitu i spašavanje, Državni hidrometeorološki zavod, Državni zavod za nuklearnu sigurnost, te ovlašteni stručni tehnički servisi koji obavljaju stručne poslove zaštite od zračenja (Institut «Ruđer Bošković», Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada i Ekoteh dozimetrija d.o.o.).

DZZZ, također, uspješno surađuje i s drugim državama te s Međunarodnom agencijom za atomsku energiju. Sa nizom susjednih državama i država u regiji uspostavljen je na različitim osnovama efikasan sustav dojavljivanja o radiološkim izvanrednim događajima i poduzetim mjerama. Kroz ECURIE sustav formalna razmjena informacija uspostavila bi se s državama članicama Europske unije te Euroatoma.

U skladu s odredbama Sporazuma kao središte za vezu određeno za slanje i primanje informacija iz članaka 2., 3., i 4. Sporazuma predlaže se odrediti Državnu upravu za zaštitu i spašavanje (u daljnjem tekstu: DUZS), Državni centar 112. DUZS je središnje tijelo državne uprave, koje priprema, planira i rukovodi operativnim snagama te koordinira djelovanje svih sudionika zaštite i spašavanja. Sukladno odredbama članka 35. Zakona o zaštiti i spašavanju («Narodne novine» broj 174/04) DUZS, među ostalim poslovima, u jedinstvenom informacijskom sustavu prikuplja, raščlanjuje i usmjerava podatke o prijetnjama i posljedicama katastrofa i većih nesreća i to kroz Službu za sustav 112. Služba za sustav 112, kroz 24 satna dežurstva svojih operativno komunikacijskih centara (državni centar 112, županijski i gradski centri 112) prikuplja i obrađuje informacije, obavijesti i podatke. O svim otkrivenim opasnostima i njihovim posljedicama obavješćuje i po potrebi uzbunjuje građane, pravne osobe, tijela državne uprave, spasilačke službe, nadležne djelatnike civilne zaštite i druge nadležne rukovoditelje ustrojstvenih jedinica DUZS. Služba za sustav 112 također vodi evidenciju o stanju i događajima, o opasnostima, nesrećama i katastrofama, te priprema sustav javnog uzbunjivanja u Republici Hrvatskoj, koordinaciju prenošenja odluka i zapovijedi. Sukladno članku 37. Zakona o zaštiti i spašavanju, jedinstveni operativno-komunikacijski centar (Centar 112), zaprima sve pozive vezane uz hitne situacije, nesreće i prijetnje od nastanka katastrofe te putem sredstava veze, na temelju standardnih operativnih postupaka, žurno izvješćuje sve nadležne službe i koordinira djelovanje po pozivu. Centar 112 djeluje kao jedinstveni komunikacijski centar za sve vrste hitnih situacija.

U cilju osiguranja odgovarajuće provedbe ovoga Zakona te postupanja sukladno odredbama Sporazuma, DZZZ će s DUZS-om potpisat će ugovor o međusobnoj suradnji, a način prosljeđivanja i međusobne razmjene podataka propisat će se posebnim protokolom.

Razlozi zbog kojih se predlaže da Republika Hrvatska pristupi ovom Sporazumu vezani su uz potrebu osiguranja u odnosima stranaka ovog Sporazuma brzog prijenosa informacija o radiološkim opasnostima radi što bržeg poduzimanja mjera zaštite života i zdravlja ljudi, te okoliša. Iz istog su razloga države članice Europske unije organizirale ECURIE sustav za međusobnu pravovremenu razmjenu informacija. Interes Republike

Hrvatske, kao države kandidata za članstvo u EU, da što skorije postane stranka ovog Sporazuma kako bi se pridružila nastojanjima za efikasnijim poduzimanjem mjera zaštite života i zdravlja ljudi te okoliša, neupitan je, a predstavljat će i nastavak svih dosadašnjih aktivnosti u ovom području.

Ovim Zakonom potvrđuje se Sporazum između Europske zajednice za atomsku energiju (Euroatom) i država nečlanica Europske unije o sudjelovanju potonjih u sustavu Zajednice za ranu razmjenu informacija u slučaju radiološke opasnosti (ECURIE), kako bi njegove odredbe u smislu članka 140. Ustava Republike Hrvatske («Narodne novine» broj 41/01 – pročišćeni tekst i 55/01 – ispravak) postale dio unutarnjeg pravnog poretka Republike Hrvatske.

Republika Hrvatska će prilikom polaganja svoje isprave o ratifikaciji, dati izjavu kojom kao nadležno tijelo u smislu članka 7. Sporazuma određuje DZZZ, a kao središte za vezu određuje DUZS (Državni centar 112).

Sporazum će stupiti na snagu za Republiku Hrvatsku tri mjeseca od datuma polaganja njezine isprave o ratifikaciji, a do stupanja na snagu Sporazuma, Republika Hrvatska će privremeno sudjelovati kao članica sustava ECURIE od datuma kada Europska komisija, zajedno s ispravom o ratifikaciji, primi ovjerenu presliku Sporazuma uredno potpisanu od nacionalnog tijela, kao i kontaktne informacije koje su potrebne prema članku 7. Sporazuma za njegovu potpunu provedbu.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Provedba Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Europske zajednice za atomsku energiju (Euroatom) i država nečlanica Europske unije o sudjelovanju potonjih u sustavu Zajednice za ranu razmjenu informacija u slučaju radiološke opasnosti (ECURIE) odvijat će se kroz redovne aktivnosti Državnog zavoda za zaštitu od zračenja kao tijela državne uprave nadležnog za poslove zaštite od zračenja (radiološke sigurnosti).

Izvršavanje ovog Sporazuma zahtijevat će dodatna financijska sredstva iz Državnog proračuna Republike Hrvatske, koja će DZZZ koristiti u okviru Državnog proračuna nakon stupanja Sporazuma na snagu za Republiku Hrvatsku.

Financijska sredstva potrebna za uspostavu sustava i provedba u tekućoj godini planirat će se predstojećim Izmjenama i dopunama državnog proračuna Republike Hrvatske za 2007. godinu.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Europske zajednice za atomsku energiju (Euroatom) i država nečlanica Europske unije o sudjelovanju potonjih u sustavu Zajednice za ranu razmjenu informacija u slučaju radiološke opasnosti (ECURIE), po hitnom postupku nalazi se u članku 159. Poslovnika Hrvatskog sabora (Narodne novine br. 6/02 – pročišćeni tekst, 41/02, 91/03, 58/04) i to u drugim osobito opravdanim državnim razlozima, navedenim u točki II, a zbog potrebe da se slijedom poziva za pristupanje Sporazumu kojeg je Europska komisija uputila

Republici Hrvatskoj u travnju 2006., što žurnije ispune sve potrebne pretpostavke za stupanje na snagu Sporazuma za Republiku Hrvatsku.

S obzirom na prirodu postupka potvrđivanja međunarodnih ugovora, kojim država i formalni izražava spremnost da bude vezana međunarodnim ugovorom, kao i činjenicu da se u ovoj fazi postupka ne mogu vršiti izmjene ili dopune teksta međunarodnog ugovora, predlaže se ovaj prijedlog zakona raspraviti i prihvatiti po hitnom postupku objedinjujući prvo i drugo čitanje.

V. NACRT KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU EUROPSKE ZAJEDNICE ZA ATOMSKU ENERGIJU (EUROATOM) I DRŽAVA NEČLANICA EUROPSKE UNIJE O SUDJELOVANJU POTONJIH U SUSTAVU ZAJEDNICE ZA RANU RAZMJENU INFORMACIJA U SLUČAJU RADIOLOŠKE OPASNOSTI (ECURIE), S OBRAZLOŽENJEM

Na temelju članka 16. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (Narodne novine br.28/96), a polazeći od članka 139. Ustava Republike Hrvatske, predlaže se pokretanje postupka za donošenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Europske zajednice za atomsku energiju (Euroatom) i država nečlanica Europske unije o sudjelovanju potonjih u sustavu Zajednice za ranu razmjenu informacija u slučaju radiološke opasnosti (ECURIE).

Nacrt konačnog prijedloga Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Europske zajednice za atomsku energiju (Euroatom) i država nečlanica Europske unije o sudjelovanju potonjih u sustavu Zajednice za ranu razmjenu informacija u slučaju radiološke opasnosti (ECURIE), glasi:

KONAČNI PRIJEDLOG
ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU EUROPSKE
ZAJEDNICE ZA ATOMSKU ENERGIJU (EUROATOM) I DRŽAVA
NEČLANICA EUROPSKE UNIJE O SUDJELOVANJU POTONJIH U
SUSTAVU ZAJEDNICE ZA RANU RAZMJENU INFORMACIJA U SLUČAJU
RADIOLOŠKE OPASNOSTI (ECURIE)

Članak 1.

Potvrđuje se Sporazum između Europske zajednice za atomsku energiju (Euroatom) i država nečlanica Europske unije o sudjelovanju potonjih u sustavu Zajednice za ranu razmjenu informacija u slučaju radiološke opasnosti (ECURIE), sastavljen u Bruxellesu, dana 29. siječnja 2003. godine, u izvorniku na španjolskom, njemačkom, danskom, finskom, francuskom, grčkom, engleskom, talijanskom, nizozemskom, portugalskom i švedskom jeziku.

Članak 2.

Tekst Sporazuma iz članka 1. ovoga Zakona, u izvorniku na engleskom jeziku i prijevodu na hrvatski jezik, glasi:

AGREEMENT
between the European Atomic Energy Community (Euratom) and
non-member States of the European Union on the participation of the latter in the
Community arrangements for the early exchange of information in the event of
radiological emergency (ECURIE)

THE PARTIES TO THIS AGREEMENT

Whereas Council Decision 87/600/EURATOM created a framework, in the form of the ECURIE arrangements, for the early exchange of information in the event of a radiological emergency,

Whereas the efficiency of the ECURIE arrangements will be improved if third countries and in particular the neighbouring countries of the European Union participate,

Whereas Bulgaria, Cyprus, the Czech Republic, Estonia, Hungary, Latvia, Lithuania, Malta, Poland, Romania, the Slovak Republic, Slovenia, Switzerland and Turkey, hereinafter 'the Participating Countries', should be invited to become party to this Agreement,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

Article 1

Purpose and scope

The Agreement relates to notification arrangements and the exchange of information in all instances in which one of the Participating Countries or a Member State of Euratom decides to take measures of a widespread nature to protect the general public in the event of a radiological emergency resulting from:

- a) an accident occurring within its territory involving any of the following installations or in connection with any of the following fields of activity:
- any nuclear reactor, wherever located;
 - any other nuclear fuel cycle facility;
 - any radioactive waste management facility;
 - the transport and storage of nuclear fuels or radioactive waste;
 - the production, use, storage, disposal and transport of radioisotopes for agricultural, industrial, medical and related scientific or research purposes;
 - the use of radioisotopes for the generation of energy in space objects;
- or
- b) any other accidents as a result of which a significant release of radioactive material has occurred or is likely to occur
- or
- c) the detection, within or outside its territory, of abnormal levels of radioactivity which are likely to be detrimental to public health.

Article 2

Exchange of information where measures referred to in Article 1 are taken within the territory of a Participating Country or in a Member State of Euratom

1. If one of the Participating Countries decides to take any of the measures referred to in Article 1, that Country shall promptly provide the Commission of the European Communities, (hereinafter “the Commission”), with information relevant to the minimising of any foreseen radiological consequence. The Commission shall promptly inform the Member States of Euratom and the other Participating Countries.
2. When a Member State of Euratom has decided to take any such measure and has informed the Commission thereof, the Commission shall promptly inform the Participating Countries.

Article 3

The information provided for in Article 2

The information to be provided in accordance with Article 2 shall, where practicable and appropriate, include the following:

- a) the nature and time of the event, its exact location and the facility or activity involved;
- b) the assumed or established cause and the foreseeable development of the accident as regards the release of radioactive materials;
- c) the general characteristics of the radioactive release, including the nature, the probable physical and chemical form, the quantity, composition and effective height of the radioactive release;
- d) information on current and forecast meteorological and hydrological conditions necessary for forecasting the dispersion of the radioactive release;
- e) the results of environmental monitoring;
- f) the results of measurements of the levels of radioactivity in foodstuffs, feedingstuffs and drinking water;
- g) the protective measures taken or planned;
- h) the measures taken, or planned, to inform the public;
- i) the predicted behaviour over time of the radioactive release.

At appropriate intervals thereafter, the Participating Country concerned shall provide the Commission with any other information which may be of use, particularly with respect to the further development of the situation and the foreseeable or actual end of the emergency.

Article 4

Conditions of exchange of information

1. Upon receipt of the information referred to in Articles 2 and 3, the Commission shall, while taking account of the information received from the Member States of Euratom:

- a) promptly inform the Participating Countries of measures taken and recommendations issued following the receipt of such information;
- b) inform the Participating Countries, at appropriate intervals thereafter, of levels of

radioactivity in foodstuffs, feedingstuffs, drinking water and the environment recorded by monitoring facilities in the Member States of Euratom and in the Participating Countries.

2. Upon receipt of the information referred to in Articles 2 and 3 above, the Participating Countries shall:

- a) promptly inform the Commission of measures taken and recommendations issued following the receipt of such information;
- b) inform the Commission, at appropriate intervals thereafter, of levels of radioactivity recorded by their monitoring facilities in foodstuffs, feedingstuffs, drinking water and the environment.

Article 5

Restrictions

The Participating Countries shall not be obliged to provide the Commission with information which would jeopardise national security, and the Commission shall not pass on to the Participating Countries any information provided by a Member State of Euratom or by any party to the Agreement if such information was made available on a confidential basis.

Article 6

Technical arrangements

1. The existing detailed ECURIE arrangements for the exchange of information referred to in Articles 2, 3 and 4 shall be implemented by the Participating Countries within three months of the date of their signature of this Agreement.
2. Thereafter, detailed arrangements for the exchange of information referred to in Articles 2, 3 and 4 shall be laid down by joint Agreement between the Participating Countries, the Commission and the Member States of Euratom and tested at regular intervals. Each party shall bear its own costs in respect of the implementation of those arrangements.

Article 7

Competent authorities and points of contact

1. The Participating Countries shall indicate to the Commission the competent authority and the point of contact designated to forward and receive the information referred to in Articles 2, 3 and 4, as well as their contact information. The Commission shall inform the Participating Countries as to which of its departments is the competent authority or the contact point.

2. The contact points in the Participating Countries and the relevant department of the Commission shall be available on a 24-hour basis.

Article 8

Meetings

1. The Participating Countries shall be invited to meetings of the group set up by the Commission for the management of the ECURIE arrangements.
2. That group may decide to invite representatives from Participating Countries to attend meetings of any working groups which are set up.
3. The representatives from the Participating Countries shall have observer status, and any expenses arising in that connection shall be borne by their national authorities.

Article 9

ECURIE arrangements and other international conventions in the same field

This Agreement shall not affect the rights and obligations of the Participating Countries and of the Euratom Community deriving from bilateral or multilateral Agreements or conventions which are currently in force or to be concluded in the areas covered by the present Agreement and which are in keeping with its objective.

Article 10

Entry into force

1. Following signature of this Agreement by Euratom, the Agreement shall be open for ratification by the Republic of Bulgaria, the Republic of Cyprus, the Czech Republic, the Republic of Estonia, the Republic of Hungary, the Republic of Latvia, the Republic of Lithuania, the Republic of Malta, the Republic of Poland, Romania, the Slovak Republic, the Republic of Slovenia, the Swiss Confederation and the Republic of Turkey. To that effect, Euratom shall transmit certified copies of the Agreement to those countries for signature. Euratom may invite other countries to become a party to this Agreement.
2. The Commission shall be depositary of this Agreement.
3. This Agreement shall enter into force three months after at least one of the countries named above has acceded to it. For each Country acceding to this Agreement after its entry into force, the Agreement shall enter into force three months later.
4. Each acceding country shall inform the Commission about the termination of its internal procedures regarding the conclusion of this Agreement. The Commission shall inform the other parties to this Agreement about the accession of a new party, including the date on which the Agreement is to take effect for that party.

5. Each acceding country shall provisionally participate as a member of the ECURIE arrangements from the date on which the Commission receives a certified copy of this Agreement duly signed by the national authority invested with the requisite powers, as well as the contact information requested under Article 7 for its full implementation.

Article 11

Termination conditions

1. If a Party decides to terminate this Agreement, such termination shall be notified in writing to the other Parties. At the end of a three-month period from the date of notification, this Agreement shall cease to have legal effects between the Party which decides termination and the other Parties to this Agreement. The date of termination shall depend on the date of notification to the Commission. The Commission shall inform the other Parties to this Agreement of the relevant date.
2. Upon the accession of a Participating Country to the European Union, Council Decision 87/600/Euratom shall apply and this Agreement shall cease to have individual effect for that country.
3. This Agreement shall cease to exist if Euratom decides to withdraw from this Agreement in accordance with the conditions laid down in paragraph 1.

Article 12

Provisions concerning Switzerland

The Agreement concluded in the form of an exchange of letters between Euratom and Switzerland on 21 June 1995 (OJ C 335, 13.12.1995, p. 4) shall be repealed with effect from the date of entry into force of this Agreement for Switzerland after its accession to this Agreement.

Done at Brussels, 29 January 2003.

For the Commission of the European
Atomic Energy Community

Margot WALLSTRÖM
Member of the Commission

SPORAZUM
između Europske zajednice za atomsku energiju (Euratom) i
država nečlanica Europske unije o sudjelovanju potonjih
u sustavu Zajednice za ranu razmjenu informacija u slučaju
radiološke opasnosti (ECURIE)

STRANKE OVOG SPORAZUMA,

budući da je Odluka Vijeća 87/600/EUROATOM uspostavila okvir, u obliku sustava ECURIE, za ranu razmjenu informacija u slučaju radiološke opasnosti;

budući da će se učinkovitost sustava ECURIE poboljšati ako u njemu sudjeluju treće zemlje, a posebno susjedne zemlje Europske unije;

budući da Bugarska, Cipar, Češka Republika, Estonija, Mađarska, Latvija, Litva, Malta, Poljska, Rumunjska, Slovačka Republika, Slovenija, Švicarska i Turska, u daljnjem tekstu „zemlje sudionice“, trebaju biti pozvane da postanu stranke ovog Sporazuma,

SPORAZUMJELE SU SE KAKO SLJEDI:

Članak 1.

Svrha i područje primjene

Sporazum se odnosi na sustav obavješćivanja i razmjenu informacija u svim slučajevima u kojima neka od zemalja sudionica ili država članica Euratoma odluči poduzeti mjere opće naravi kako bi zaštitila stanovništvo u slučaju radiološke opasnosti koja proizlazi iz:

a) nesreće koja se dogodila na njezinom državnom području koja obuhvaća bilo koje od sljedećih postrojenja ili je u vezi s bilo kojim od sljedećih područja djelovanja:

- svaki nuklearni reaktor, bez obzira na to gdje se nalazi;
- svako drugo postrojenje nuklearnog gorivnog ciklusa;
- svako postrojenje za zbrinjavanje radioaktivnog otpada;
- prijevoz i skladištenje nuklearnih goriva ili radioaktivnoga otpada;
- proizvodnja, uporaba, skladištenje, odlaganje i prijevoz radioaktivnih izotopa za poljoprivredne, industrijske, medicinske i s njima povezane znanstvene ili istraživačke svrhe,
- uporaba radioaktivnih izotopa za proizvodnju energije u svemirskim objektima;

ili

b) bilo kojih drugih nesreća uslijed kojih je došlo ili bi moglo doći do značajnog ispuštanja radioaktivnog materijala;

ili

c) otkrića, na njezinom državnom području ili izvan njega, nenormalnih razina radioaktivnosti koje bi mogle biti štetne za javno zdravlje.

Članak 2.

Razmjena informacija kada se na državnom području zemlje sudionice ili države članice Euratoma poduzimaju mjere iz članka 1.

1. Ako jedna od zemalja sudionica odluči poduzeti bilo koju mjeru navedenu u članku 1., ta zemlja Komisiji Europskih zajednica (u daljnjem tekstu „Komisija“) odmah dostavlja informacije koje su relevantne kako bi se svele na najmanju moguću mjeru sve predviđene radiološke posljedice. Komisija odmah obavještava države članice Euratoma i druge zemlje sudionice.

2. Kada je država članica Euratoma odlučila poduzeti takve mjere i o tome obavijestila Komisiju, Komisija odmah obavještava zemlje sudionice.

Članak 3.

Informacije predviđene člankom 2.

Informacije koje se dostavljaju u skladu sa člankom 2. obuhvaćaju, kada je to moguće i prikladno, sljedeće:

- a) prirodu i vrijeme događaja, njegovu točnu lokaciju te postrojenje ili aktivnost o kojoj se radi;
- b) pretpostavljeni ili utvrđeni uzrok i predvidivi razvoj nesreće u pogledu ispuštanja radioaktivnih materijala;
- c) općenite karakteristike radioaktivnog ispuštanja, uključujući i prirodu, vjerojatan fizički i kemijski oblik, količinu, sastav i stvarnu visinu radioaktivnog ispuštanja;
- d) informacije o trenutnim i prognoziranim meteorološkim i hidrološkim uvjetima koje su potrebne radi predviđanja širenja radioaktivnog ispuštanja;
- e) rezultate nadzora okoliša;
- f) rezultate mjerenja razine radioaktivnosti u prehrambenim proizvodima, stočnoj hrani i vodi za piće;
- g) poduzete ili planirane mjere zaštite;
- h) poduzete ili planirane mjere obavješćivanja javnosti;
- i) predviđeno ponašanje radioaktivnog ispuštanja kroz vrijeme.

Nakon toga dotična zemlja sudionica u odgovarajućim razmacima dostavlja Komisiji sve druge informacije koje bi mogle biti korisne, posebno u odnosu na daljnji razvoj situacije i predvidivi ili stvarni prestanak opasnosti.

Članak 4.

Uvjeti razmjene informacija

1. Nakon primitka informacija iz članaka 2. i 3., Komisija, uzimajući u obzir informacije dobivene od država članica Euratoma:

- a) odmah obavještava zemlje sudionice o poduzetim mjerama i preporukama izdanim nakon primitka tih informacija;
- b) u odgovarajućim razmacima obavještava zemlje sudionice o razinama radioaktivnosti u prehrambenim proizvodima, stočnoj hrani, vodi za piće i okolišu koje su izmjerene uređajima za nadzor u državama članicama Euratoma i zemljama sudionicama.

2. Nakon primitka informacija iz prethodnih članaka 2. i 3., zemlje sudionice:

- a) odmah obavještavaju Komisiju o poduzetim mjerama i preporukama izdanim nakon primitka tih informacija;
- b) u odgovarajućim razmacima obavještavaju Komisiju o razinama radioaktivnosti koje su njihovi uređaji za nadzor izmjerili u prehrambenim proizvodima, stočnoj hrani, vodi za piće i okolišu.

Članak 5.

Ograničenja

Zemlje sudionice nisu obvezne dostaviti Komisiji informacije koje bi ugrozile nacionalnu sigurnost, a Komisija zemljama sudionicama ne prosljeđuje nikakve informacije koje je dostavila država članica Euratoma ili bilo koja stranka Sporazuma ako su takve informacije dostavljene kao tajne.

Članak 6.

Tehnički dogovori

1. Zemlje sudionice uvode postojeći detaljni sustav ECURIE za razmjenu informacija iz članaka 2., 3. i 4. u roku od tri mjeseca od datuma potpisivanja ovog Sporazuma.

2. Nakon toga se zajedničkim Sporazumom između zemalja sudionica, Komisije i država članica Euratoma utvrđuju detaljni dogovori za razmjenu informacija iz članaka 2., 3. i 4. i ispituju se u redovitim razmacima. Svaka stranka snosi vlastite troškove u vezi s provedbom tih dogovora.

Članak 7.

Nadležna tijela i središta za vezu

1. Zemlje sudionice Komisiji naznačuju nadležno tijelo i središte za vezu određene za slanje i primanje informacija iz članaka 2., 3., i 4., kao i svoje kontaktne informacije. Komisija obavještava zemlje sudionice koji je od njezinih odjela nadležno tijelo ili središte za vezu.
2. Središte za vezu u zemljama sudionicama i nadležni odjel Komisije dostupni su 24 sata na dan.

Članak 8.

Sastanci

1. Zemlje sudionice se pozivaju na sastanke skupine koju je Komisija osnovala za upravljanje sustavom ECURIE.
2. Ta skupina može odlučiti pozvati predstavnike iz zemalja sudionica da sudjeluju na sastancima radnih skupina koje se osnivaju.
3. Predstavnici iz zemalja sudionica imaju status promatrača, a sve troškove koji nastanu s tim u vezi snose njihove nacionalne vlasti.

Članak 9.

Sustav ECURIE i ostale međunarodne konvencije u istom području

Ovaj Sporazum ne utječe na prava i obveze zemalja sudionica i Euratoma koja proizlaze iz dvostranih ili mnogostranih sporazuma ili konvencija koji su trenutno na snazi ili koji će biti sklopljeni u područjima obuhvaćenima ovim Sporazumom i koji su u skladu s njegovim ciljevima.

Članak 10.

Stupanje na snagu

1. Nakon što ga potpiše Euratom, ovaj je Sporazum otvoren za ratifikaciju Republici Bugarskoj, Republici Cipru, Češkoj Republici, Republici Estoniji, Republici Mađarskoj, Republici Latviji, Republici Litvi, Republici Malti, Republici Poljskoj, Rumunjskoj, Slovačkoj Republici, Republici Sloveniji, Švicarskoj Konfederaciji i Republici Turskoj. U tu svrhu Euratom tim zemljama dostavlja ovjerene preslike Sporazuma na potpis. Euratom može pozvati druge zemlje da postanu stranke ovog Sporazuma.
2. Komisija je depozitar ovog Sporazuma.
3. Ovaj Sporazum stupa na snagu tri mjeseca nakon što mu pristupi barem jedna od gore navedenih zemalja. Za svaku zemlju koja pristupi ovom Sporazumu nakon njegovog stupanja na snagu, Sporazum stupa na snagu tri mjeseca kasnije.

4. Svaka zemlja koja pristupa obavještava Komisiju o završetku svojih unutarnjih postupaka vezanih uz sklapanje ovog Sporazuma. Komisija obavještava druge stranke ovog Sporazuma o pristupu nove stranke, uključujući i o datum na koji Sporazum stupa na snagu za tu stranku.

5. Svaka zemlja koja pristupa privremeno sudjeluje kao članica sustava Ecurie od datuma na koji je Komisija primila ovjerenu presliku ovog Sporazuma koju je nacionalno tijelo koje za to ima potrebna ovlaštenja uredno potpisalo, kao i kontaktne informacije koje se u skladu sa člankom 7. traže za njegovu potpunu provedbu.

Članak 11.

Uvjeti za otkaz

1. Ako neka stranka odluči otkazati ovaj Sporazum, o tome otkazu pisano obavještava druge stranke. Na kraju razdoblja od tri mjeseci od datuma obavijesti, ovaj Sporazum prestaje imati pravne učinke između stranke koja ga je odlučila otkazati i drugih stranaka ovog Sporazuma. Datum prestanka ovisi o datumu obavijesti Komisiji. Komisija obavještava ostale stranke o odgovarajućem datumu.

2. Nakon što zemlja sudionica pristupi Europskoj uniji, primjenjuje se Odluka Vijeća 87/600/Euratom, a ovaj Sporazum nema više pojedinačni učinak na tu zemlju.

3. Ovaj Sporazum prestaje postojati ako se Euratom odluči povući iz ovog Sporazuma u skladu s uvjetima utvrđenima u stavku 1.

Članak 12.

Odredbe koje se odnose na Švicarsku

Sporazum sklopljen u obliku razmjene pisama između Euratoma i Švicarske dana 21. lipnja 1995. (SL C 335, 13. 12. 1995., str. 4.) za Švicarsku prestaje od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma nakon njezinog pristupa ovom Sporazumu.

Sastavljeno u Bruxellesu, 29. siječnja 2003.

Za Komisiju Europske zajednice
za atomsku energiju

Margot Wallström, v. r.
članica Komisije

Članak 3.

Republika Hrvatske dati će slijedeću izjavu prilikom polaganja svoje isprave o ratifikaciji:

„U skladu s člankom 7. Sporazuma, Republika Hrvatska kao nadležno tijelo određuje Državni zavod za zaštitu od zračenja, a kao središte za vezu određuje Državnu upravu za zaštitu i spašavanje (Državni centar 112).“

Članak 4.

Provedba ovoga Zakona u djelokrugu je središnjih tijela državne uprave nadležnih za poslove zaštite od zračenja i nuklearne sigurnosti, te zaštite i spašavanja.

Članak 5.

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, Sporazum iz članka 1. ovoga Zakona, nije na snazi za Republiku Hrvatsku, te će se podaci o njegovom stupanju na snagu objaviti naknadno, u skladu s odredbom članka 30. stavka 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

Članak 6.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

Klasa:
Zagreb,

HRVATSKI SABOR
Predsjednik
Vladimir Šeks, v.r.

**OBRAZLOŽENJE KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O
POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU EUROPSKE ZAJEDNICE ZA
ATOMSKU ENERGIJU (EUROATOM) I DRŽAVA NEČLANICA
EUROPSKE UNIJE O SUDJELOVANJU POTONJIH U SUSTAVU
ZAJEDNICE ZA RANU RAZMJENU INFORMACIJA U SLUČAJU
RADIOLOŠKE OPASNOSTI (ECURIE)**

Uz članak 1.

Ovim se člankom utvrđuje da Hrvatski sabor potvrđuje Sporazum između Europske zajednice za atomsku energiju (Euroatom) i država nečlanica Europske unije o sudjelovanju potonjih u sustavu zajednice za ranu razmjenu informacija u slučaju radiološke opasnosti (ECURIE), kako bi njegove odredbe u smislu članka 140. Ustava Republike Hrvatske, postale dio unutarnjeg pravnog poretka Republike Hrvatske.

Uz članak 2.

U ovom se članku objavljuje tekst Sporazuma između Europske zajednice za atomsku energiju (Euroatom) i država nečlanica Europske unije o sudjelovanju potonjih u sustavu zajednice za ranu razmjenu informacija u slučaju radiološke opasnosti (ECURIE) u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik.

Uz članak 3.

U ovom se članku, a u skladu s člankom 7. Sporazuma, za slanje i primanje informacija iz članaka 2., 3. i 4. Sporazuma, kao nadležno tijelo određuje Državni zavod za zaštitu od zračenja, a kao središte za vezu Državnu upravu za zaštitu i spašavanje (Državni centar 112). Odredba ovog članka sadrži tekst izjave koju će Republika Hrvatska dati prigodom polaganja svoje isprave o ratifikaciji.

Uz članak 4.

Ovim se člankom utvrđuje da je provedba ovoga Zakona u djelokrugu središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove zaštite od zračenja.

Uz članak 5.

Ovim se člankom utvrđuje da na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, Sporazum iz članka 1. ovoga Zakona, nije na snazi za Republiku Hrvatsku, te će se podaci o njegovom stupanju na snagu objaviti naknadno, u skladu s odredbom članka 30. stavka 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

Uz članak 6.

Ovim se člankom propisuje dan stupanja na snagu ovoga Zakona.